

Trên đôi vai của người phụ nữ mnh mai này là số mong chờ lớn lao của một dân tộc

Bà Aung San Suu Kyi đến thăm một phòng bệnh ở Kahwmu, nơi bà ra mắt công dân biểu u Quố c hĩ, 01/04/2012.

REUTERS/Damir Sagolj

Miến Điện và a chế độ kiến một số kiến chính trị lịch sử. Lãnh đạo đội lập Aung San Suu Kyi đợc c dân biểu u qua cuộc bầu cử b khuyến khích hôm Ch nhĩt, một năm sau khi chính quyền « dân số » ra đĩ.

Sau 15 năm b tù đày và quĩn thúc, vai trò chính trị của khôi nguyên Hòa bình 1991 tĩ Quố c hĩ không phĩ là d dàng.

Theo AFP, thì dù chính quyền Miến Điện chĩ a công bố kết quả chính thức, nhĩng tĩ Rangoon

không mĩ t ai nghi ngĩ kĩ t quĩ bĩ u cĩ hôm qua 01/04/2012.

Lĩnh đĩ o đĩ i lĩ p Aung San Suu Kyi đĩ thành công, vĩĩ t qua thĩ thĩch phòng phĩĩ u : Đĩĩ c cĩ dân biĩu Quĩĩ c hĩĩ.

Nhĩĩng cuĩĩ c chuyĩĩn đĩĩ tĩ từ nhĩĩn cĩĩ a chĩĩ đĩĩ quân phĩĩĩ t thành dân biĩĩ u cĩĩ a lĩĩ p pháp không hĩĩĩn là sĩĩĩ mĩĩĩ ra con đĩĩĩĩng thĩĩĩĩn thang cho nhĩĩĩĩĩn lĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn lĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn dân chĩĩĩĩĩn mĩĩĩĩĩn yĩĩĩĩĩn, chĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn mĩĩĩĩĩn t và thĩĩĩĩĩn giĩĩĩĩĩn i ngĩĩĩĩĩn ng mĩĩĩĩĩn .

Trĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn vai cĩĩĩĩĩn a ngĩĩĩĩĩn i phĩĩĩĩĩn nĩĩĩĩĩn mĩĩĩĩĩn nhĩĩĩĩĩn mai nĩĩĩĩĩn này là sĩĩĩĩĩn mong chĩĩĩĩĩn lĩĩĩĩĩn lao cĩĩĩĩĩn a mĩĩĩĩĩn t dân tĩĩĩĩĩn c. Tĩĩĩĩĩn chĩĩĩĩĩn ng đĩĩĩĩĩn i chĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn mĩĩĩĩĩn t cĩĩĩĩĩn cách trĩĩĩĩĩn t đĩĩĩĩĩn , nhĩĩĩĩĩn qua chĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn ng iĩĩĩĩn ng hĩĩĩĩĩn lĩĩĩĩĩn nhĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn ng phĩĩĩĩĩn t cĩĩĩĩĩn a quĩĩĩĩĩn c tĩĩĩĩĩn , bà sĩĩĩĩĩn phĩĩĩĩĩn i đĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn mĩĩĩĩĩn t vai trĩĩĩĩĩn mĩĩĩĩĩn i là lĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn o mĩĩĩĩĩn t phong trĩĩĩĩĩn ào phĩĩĩĩĩn n khĩĩĩĩĩnng xĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn ng, mà cĩĩĩĩĩn p bĩĩĩĩĩnch nhĩĩĩĩĩn t là mĩĩĩĩĩn g lĩĩĩĩĩn i iĩĩĩĩĩn m no cho dân nhĩĩĩĩĩn gĩĩĩĩĩn.

Tĩĩĩĩĩn i ngĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn ng, bà phĩĩĩĩĩn i đĩĩĩĩĩn i phĩĩĩĩĩn vĩĩĩĩĩn i nhĩĩĩĩĩn u vĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn then chĩĩĩĩĩn t cĩĩĩĩĩn n quyĩĩĩĩĩn t tĩĩĩĩĩn chĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn , nhĩĩĩĩĩn ng cĩĩĩĩĩn vĩĩĩĩĩn a hĩĩĩĩĩn m chĩĩĩĩĩn a khĩĩĩĩĩn khĩĩĩĩĩn kĩĩĩĩĩn thuĩĩĩĩĩn t nhĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn giĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn giúp nĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn dân, giĩĩĩĩĩn m thuĩĩĩĩĩn và khuyĩĩĩĩĩn n khĩĩĩĩĩnch đĩĩĩĩĩn u tĩĩĩĩĩn .

Theo giĩĩĩĩĩn i phĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn tĩĩĩĩĩnch trong khu vĩĩĩĩĩn c, thĩĩĩĩĩn bài toĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn khĩĩĩĩĩn cho cĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn bĩĩĩĩĩn, chĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn quyĩĩĩĩĩn n và đĩĩĩĩĩn i lĩĩĩĩĩn p, là khĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn nĩĩĩĩĩn g thĩĩĩĩĩn a hĩĩĩĩĩn iĩĩĩĩĩn p chĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn .

Chĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn thĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn n sĩĩĩĩĩn hĩĩĩĩĩn p tĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn a đĩĩĩĩĩn i lĩĩĩĩĩn p đĩĩĩĩĩn « bĩĩĩĩĩn o đĩĩĩĩĩn m tĩĩĩĩĩn chĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn g » cho tĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn chuyĩĩĩĩĩn n tĩĩĩĩĩn p, trong lĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn i lĩĩĩĩĩn p cĩĩĩĩĩn n sĩĩĩĩĩn hĩĩĩĩĩn p tĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn a chĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn quyĩĩĩĩĩn n đĩĩĩĩĩn thĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn y dân chĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn hĩĩĩĩĩn a sĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn rĩĩĩĩĩn ng hĩĩĩĩĩn n.

Giĩĩĩĩĩn sĩĩĩĩĩn Renaud Egreteau, đĩĩĩĩĩn i hĩĩĩĩĩn c Hĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn g Kĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn gĩĩĩĩĩn hĩĩĩĩĩn i là bà Aung San Suu Kyi ý thĩĩĩĩĩn c đĩĩĩĩĩn c mĩĩĩĩĩn t cĩĩĩĩĩn cách chĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn xĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn vai trĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn a bà mĩĩĩĩĩn t kĩĩĩĩĩn bĩĩĩĩĩn c vĩĩĩĩĩn Quĩĩĩĩĩn c hĩĩĩĩĩn i. Cĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn i lĩĩĩĩĩn p và phe chĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn phĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn n phĩĩĩĩĩn i đĩĩĩĩĩn t đĩĩĩĩĩn c đĩĩĩĩĩn ng thuĩĩĩĩĩn n thĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn i cĩĩĩĩĩn cách mĩĩĩĩĩn i tĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn n đĩĩĩĩĩn c.

Tĩĩĩĩĩn kĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn bà Aung san Suu Kyi tĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn bĩĩĩĩĩn ra trĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn thĩĩĩĩĩn đĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn nhĩĩĩĩĩn u phĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn g đĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn vĩĩĩĩĩn tĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn g lĩĩĩĩĩnĩĩĩĩĩn chĩĩĩĩĩn trĩĩĩĩĩn cĩĩĩĩĩn a bà.

Hĩ i đĩ u năm, mĩ t cĩ vĩ n cĩ a tĩ ng thĩ ng Thein Sein là ông Nay Zin Latt tiĩ t lĩ vĩ i AFP là, nhà lãnh đĩ o đĩ i lĩ p có thĩ tham gia nĩ i các.

Nhĩ ng hai ngày trĩĩ c bĩ u cĩ, khôĩ nguyên Hòa bình 1991 tuyên bĩ đĩ t khoát là « không bĩ Quĩ c hĩ i, sau nhĩ u năm tranh đĩ u đĩ đĩĩ c bĩ u ».

Nhĩ ng khi đĩĩ c đĩ t câu hĩ i vĩ khĩ năng bà sĩ làm « cĩ vĩ n đĩ c biĩ t », lãnh đĩ o đĩ i lĩ p không phĩ nhĩ n mà cũng không xác nhĩ n : « Tôi không cĩ n vai trò đĩ c biĩ t, nhĩ ng nĩ u hĩ u ích thì tĩ i sao không ? ».

Dù sao đi nĩ a thì quan hĩ giĩ a lãnh đĩ o đĩ i lĩ p và phe quân đĩ i nay đã đĩ i khác.

Trong thĩ p niên 2010, giĩ a nhĩ ng thĩ i gian bĩ quĩ n thúc hay tù giam, bà luôn chĩ n thái đĩ phĩ n kháng trĩ c diĩ n vĩ i chính quyĩ n quân phiĩ t. Lúc đó, đã có nhĩ u thành viên đĩ i lĩ p chĩ trích và cho là lĩ p trĩĩ ng cĩ ng rĩ n cĩ a bà gây ra bĩ tĩ c chính trĩ .

Giĩ đây, viên tĩĩ ng già Than Shwe, ngĩĩ i xem bà là kĩ thù sĩ mĩ t đã vĩ hĩ u, nhĩĩ ng chĩ cho ban lãnh đĩ o mĩ i thông thoáng hĩ n.

Theo nhĩ n đĩ nh cĩ a cĩ u đĩ i sĩ Úc tĩ i Rangoon, Trevor Wilson, thì lãnh đĩ o đĩ i lĩ p Miĩ n Đĩ n không thĩ chĩ n tĩ thĩ cĩ a « mĩ t nhà cách mĩ ng » mà phĩ i « biĩ t ngĩĩ i biĩ t ta ».

Theo nhà ngoĩ i giao Tây phĩĩ ng này, khôĩ nguyên Hòa bình 1991 sĩ không bĩ rĩ i vào bĩ y cĩ a phe quân đĩ i dù phe này kiĩ m soát Quĩ c hĩ i. Tuy nhiên, bà cĩ n có sĩ hĩ u thuĩ n cĩ a các đĩ ng viĩ n tĩ i nghĩ trĩĩ ng.

Dù sao đi nĩ a thì đĩ i lĩ p không còn bĩ « khóa miĩ ng » nhĩ đĩĩ i thĩ i Than Shwe.

Về điểm này, hai khả năng có thể xảy ra song song : Một mặt, đại biểu u của phe quân đội không thể chấp nhận những nghị của đại lập, nếu các điều luật này được soạn nên h của dân chúng. Thứ đến, bà Aung San Suu Kyi sẽ nhận thấy cơ phát triển lực lượng thành một phong trào đại lập đúng nghĩa và trở trung, chuyển bại cho thế ng lại lâu dài.

Chuyên gia Thitinan Ponggsudhirak, đại học Chulalongkorn, tại Bangkok tin rằng, thế ng lại của Miền Đilen nằm trong tay gười trẻ :

« Không một chế độ dân chủ nào được xây dựng chung quanh một cá nhân ».

Thế ng lại Miền Đilen nằm trong tay « những cán bộ trẻ của Liên Đoàn Quốc Gia Vì Dân Chủ, của các tổ chức và đơn vị khác, kể cả đảng cộng quyên hiện nay ».